

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben félre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
 Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDOSOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprocht-paleta, földszint
 az udvarban.

Szerbia a forradalom útján.

**György herceg lemondása. Sándor nem akar trónörökös lenni.
 György herceg áldozata. A skupstina titkos ülése.**

György szerb trónörökös lemondott trónöröklési jogáról öcsöse Sándor javára. Ez a lemondás nagy kavarodást idézett elő Szerbiában, de a monarchiának teljesen mindegy, hogy Györgynek vagy Sándornak hívják-e a trónörökösöt. Végre valahára rendet akarnak teremteni a Balkánon. Ez pedig György lemondásával még nem következett be. Szerbiában a háborus hangulat bandákat teremtett, amelyek most érzik, hogy talajukat veszítik. Ezek a bandák nem törődnek az ország sorsával és jövőjével. Ezek kalandokra és zsákmányra vágyódnak. Amint a fiatal Györgye harangirozta az országot, úgy harangirozhatják most igen könnyen a szervezett bandák, a melyeket a háborus párt nyomása alatt a kormány föl is fegyverzett. Ki tudja máról-holnapra forradalom törhet ki Szerbiában, amely beláthatatlan eseményeknek lehet a kiinduló pontja. Az újabb részletekről az alábbi táviratok adnak hírt:

Fejetlenség Belgrádban.

Belgrád, március 26. Egész Belgrád lázas izgalomban van, mely óráról-órára növekszik. A trónörökös lemondása felszabadította a visszafojtott szenvedélyeket, úgy, hogy a legrosszabbtól tartanak. Belgrádban teljes a zürzavar. A miniszteriumban kijelentik, hogy a trónörökös a miniszterelnökhöz intézett levelében elhatározását tényleg azzal indokolta, hogy őt Kolakovics szolga halálának az előidézésével vádolták. Ezt azonban, jóllehet, a levél szövegét már közzétették, nem akarják elhinni. A háborupárt azt állítja, hogy a kormány

azért kényszerítette lemondásra a trónörökösöt, mert a trónörökös a kormánynak azt a szándékát, hogy Bosznia annexiójának a kérdésében visszavonuljon, keresztül akarta huzni. Egy másik verzió szerint azért mondott le a trónutódlásról, hogy ezzel a jelenlegi helyzetben Szerbia békés szándékát demonstrálja. A legelterjedtebb és legszavahihetőbb verzió az, hogy a kormány a Kolakovics-affért felhasználta arra, hogy a trónörökös erre a lépésre rábírja és ezáltal a helyzetből kivetítő utat találjon. Sokan annak a gyanúnak adnak kifejezést, hogy a trónörökös lemondása kicsinált dolog közte és a kormány között, abból a célból, hogy a világnak megmutassák, hogy a trónörökös feláldozta magát azért, hogy a békét megmentse. Azt hiszik, hogy a trónörökös lemondása nem végleges.

Sándor — nem trónörökös.

Belgrád, március 26. Sándor herceg határozottan kijelentette, hogy a mai viszonyok között a trónörökös jogait nem fogja elfogadni. (Magyar Távirati iroda.)

György herceg áldozata.

Belgrád, márc. 26. Kolakovics betegségéről a következő hivatalos jelentést teszik közzé:

A belügyminiszterium, tekintettel azokra a sajtó egy részében Kolakovics, György trónörökös egykori szolgájának haláláról elterjedt hírekre, szükségesnek tartja, hogy hivatalos adatok alapján a következőket tegye közzé:

1. A március 12-ről 13-ra virradó éjjel a trónörökös palotájából sebesült állapotban az állami általános kórház sebészeti osztályára szállították a trónörökös Kolakovics nevű szolgáját, akit a szolgálattevő orvos átvett. Kolakovics kijelentette, hogy maga megsértette magát. E kijelentés alapján

a következő orvosi tényállást állapították meg: A 12-éről 13-ára virradó éjjel Kolakovics ugyanis saját bevallása szerint a trónörökös palotájának lépcsőjén elesett és hasán megsebesült. Azonnal nagy fájdalmakat érzett s ezért a kórházba szállították. Ez kitűnik a Kolakovics betegsége folyamán a kórházban felvett jegyzőkönyvből is.

2. E hó 16-án Belgrád városának prefektusa a reggeli jelentéstétel alkalmával közölte a belügyminiszterrel, hogy Kolakovics erőszakos megsebesítéséről szóló hírek terjedtek el. A belügyminiszter utasítására a városi prefektus a kórházba ment és jegyzőkönyvet vett fel. A büntetőtörvény 4. és 9. szakaszainak megfelelően a vizsgálat első és normális lépése ezzel megtétetett, amely rendelkezés szerint a vizsgálat ilyenképpen kezdendő meg. E kihallgatás alkalmával (jegyzőkönyv száma 11020) Kolakovics a következőket jelentette ki:

— Tegnapelőtt éjjel 11 órakor szerencsétlenül megbotlottam és leestem a lépcsőn, miközben hasamon megsérültem. Szerencsétlenségem úgy történt, hogy bár a lépcső nem volt kivilágítva, siettem, hogy a trónörökös gy levelét átadjam. Minthogy már régebben lágyék-sérvem volt mindjárt attól tartottam, hogy nagy fájdalmaim lesznek. Ezért arra kértem társaimat, szállítsanak azonnal a kórházba, ami meg is történt. Valójában így történt az eset.

E jegyzőkönyvet, a melyet Kolakovics sajátkezűleg aláírt, Alimpics városi prefektus, valamint Kasztics igazgató-orvos és Alkalai, Szubotics és Leko orvosok irtak alá, a kik igazolják, hogy Kolakovics e kijelentést teljes eszméletnél tette meg.

3. Kolakovics e hó 17-én éjjelkor meghalt a kórházban és 18-án délelőtt felboncoltatott. Dr. Mifel, a ki maga végezte Kolakovics tetemének feboncolását, megállapította:

a) Kolakovics akut, gennyes és tifuszos hashártyalob következtében halt meg, a mely közvetlen folyománya volt a vékonybél perforációjának:

FEKETE nyakkendő újdonságai hódítanak.

Hernyózó ollók, Öltő kések. Szőlő metszőollók. Bészler és Dávid
 Kapa. Ásó. Gerebje. stb. vaskereskedőknél.
 debrecen. Piac utca 7. szám

b) Minthogy sem a beleken, sem a has táján nem látszottak oly változások, amelyek valamilyen bizonyított volna, hogy a bélfal: valamelyes belső patológiai okokból szakadt meg, az a következtetés vonható le, hogy a bélfal valamely tompa erő hatása alatt szakadt meg, a mely kívülről hatott a hasra. E tompa erő hatásának lehetősége legkevésbé sem áll ellentmondásban azzal a ténnyel, hogy a hason semminő külerőszak nyoma nem látszott.

4. Az eddig megállapított tényállásból kitűnik, hogy Kolakovics szerencsétlen véletlen áldozata és hogy ennek következtében ezidőszent nincs törvényes alapja a hatóság akciójának abban a tekintetben, hogy a vétkes, vagy pedig a büntény megállapítása ügyében vizsgálatot indítson. Ujabb, eddig ismeretlen tényezők megjelenése, feltéve, hogy olyanok léteznek, illetékes méltánylás és elbírálás alá esnek. (Magyar Távirati Iroda.)

Interpelláció a trónörökös miatt.

Belgrád, március 26. A *szkupstina* ülésén *Markovics* (ifju-radikális) kérdést intézett a miniszterelnökhöz, vajjon megfelelnek-e a valóságnak a szerb sajtó hírei, hogy *György trónörökös* okozta *Kolakovics* komornyik halálát. *Novakovics* miniszterelnök kijelenti, hogy a szerb sajtó egy részét éppenséggel nem lehet hangjának méltóságával és objektivitással dicsérni. Egyes lapok csak arra törekcsenek, hogy botrányokat idézzenek elő. Ami az interpelláció kérdését illeti, a kormány a hivatalos lap útján nyilvánosságra hozta azt, amit a *Kolakovics*-ügyben megállapított. Bővebbet a kormány e pillanatban nem tud az esetről. *Markovics* ifju-radikális képviselő a válasszal megvan elégedve, azt az újabb kérdést intézi azonban a miniszterelnökhöz, vajjon a trónörökös lemondásáról szóló hírek megfelelnek-e a valóságnak, miután erre vonatkozólag eddig hivatalos közlések nem történtek. *Novakovics* miniszterelnök azt válaszolta, hogy a trónörökös tegnap délelőtt tényleg levelet intézett hozzá, amelyben a trónöröklésnek jogáról lemond. Mint-hogy a trónörökös e lépése a legnagyobb fontossággal bír, a miniszterelnök azonnal értesítette a királyt. A minisztertanács, mely tegnap foglalkozott ezzel a kérdéssel, konstataulta, hogy nem illetékes ebben az ügyben további lépéseket tenni, hanem, hogy ebben az ügyben tisztán a király van hivatalosan dönteni. Ezért a miniszterelnök a tegnapi est folyamán a trónörökös levelét a király elé terjesztette. *Markovics* interpelláció ezzel a válasszal is megelégszik.

A trónörökös szökése.

Belgrád, március 26. *György trónörökös* automobilon hagyta el a *Hrunska*

ulicában levő palotáját. A palotában nem tudják, hogy a trónörökös hova ment. Informált körök tudomása szerint a trónörökös egy vezérkari tisztnek a környéken levő villájában van.

A szerb minisztertanács határozata a trónörökösről.

Belgrád, március 26. A tegnap este megtartott minisztertanács elhatározta, hogy *Novakovics* miniszterelnök a királynak tegyen hivatalosan jelentést *György trónörökös* levelének a tartalmáról, mire a király, mint a királyház feje, hívassa magához a trónörökösöt és szólítsa föl nyilatkozatra, vajjon a lemondása akaratának igazi megnyilvánulása volt-e. E nyilatkozat megtétele után a trónörökösrel hivatalos jegyzőkönyvet vesznek föl a lemondásról és közlik a Nagy *Szkupstinával*. Egyidejűleg a király proklamáció útján tudatja a néppel a trónöröklésben beállott változást.

A szkupstina dönt.

Belgrád, március 26. Lázás türelmetlenséggel várják a szkupstina titkos és az arra következő nyilvános ülését. A kormány titkos ülésében elő fogja terjeszteni az Oroszország magatartására vonatkozó távirati anyagot és hivatalosan ismertetni fogja a *Kolakovics*-affért és a trónörökösnek azzal összefüggő lemondását. A kormány közléseket fog tenni a szkupstinának a jelenlegi külpolitikai helyzetről és Ausztria-Magyarországnak Szerbiához való viszonyáról és fel fogja szólítani a szkupstinát, hogy határozza el, Szerbia megtegye Ausztria és Magyarországgal szemben a kívánt nyilatkozatot. A kormány a felelősséget ebben a kérdésben teljesen a szkupstinának engedi át.

Györgyöt marasztalják?

Budapest, március 26. A Magyar Távirati Iroda jelenti Belgrádból: Hírlik, hogy a király felszólította *Pasics* építészügyi minisztert, hogy bírja rá *György trónörökös* lemondásának visszavonására.

A *Dnevni Liszt* és a *Trgovinszki Glaznik* ma reggeli kiadásai helyeslik a trónörökös lemondását, miután egész jelleme alkalmatlanná teszi őt a korona viselésére. A trónörökösnek Szerbiában több ellensége volt, mint amennyiről tudunk.

Az orosz jegyzék.

Bécs, márc. 26. Az orosz jegyzék ma úgy ide, mint Londonba megérkezett. A jegyzék arról szól, hogy Oroszország hajlandó tudomásul venni az osztrák-

magyar-török egyezményt, sőtval *Bosznia-Hercegovina* annexióját. Az új orosz egyezményről szóló hírek azonban nem felelnek meg a valóságnak.

Lesz-e béke?

Még mindig válságos a helyzet. A nagyhatalmak most azon fáradoznak, hogy közösen tegyenek lépéseket Belgrádban. A mai tárgyalások folyamán némi közlekedés mutatkozott a közös jegyzékre nézve. Hogy létrejön-e a megegyezés vagy sem? — még nem lehet tudni.

Mint a külügyi hivatal jelenti Bécsből: Ausztria-Magyarország, tekintet nélkül arra, hogy véget ért-e addig a nagyhatalmak tárgyalása vagy sem, gr. *Forgách* belgrádi követ útján hétfőn ultimátumszerű jegyzéket fog intézni Szerbiához, amelyben felszólítja: hajlandó-e végleg leszorolni és békén maradni, valamint teljesíteni a monarchia fel-tételeit?

Vilmos császár szerepe.

Vilmos császár e hét elején két levelet írt a béke érdekében; az egyiket *Miklós* orosz cárnak, a másikat *Ferenc Ferdinánd* trónörökösnek. A cárnak írt levélben kérte az orosz uralkodót, járuljon hozzá az annexióhoz. *Ferenc Ferdinánd* trónörökösnek pedig azt írta, hogy Németország szövetségi hűségéről háboru esetén sokkal külön tanubizonyosságot tehet, mint amire a szövetségi szerződés betűi kötelezik.

Országgyűlés.

Budapest, márc. 26.

A mai ülést *Justh Gyula* elnök 10 óra után nyitja meg. Áttérnek rögtön a kongrua tárgyalására.

Ártim Mihály félreértett szavait kívánja helyreigazítani és a javaslatról kezd beszélni.

Elnök: Tegnapi beszédében erről már kifejtette nézetét, most tessék rektifikálni félreértett szavait. (Derűtség.)

Ártim Mihály néhány szóval kimagyarázza tegnapi szavait.

Nagy Dezső: Elérkezettnek látja az időt a lelkesi fizetések rendezésére. Helyesli a javaslatot, mert azt egyik láncszemének tekinti az egyházpolitikai kérdések megoldásának. A javaslatot elfogadja.

Markos Gyula: Helyesli a javaslatot és azt elfogadja, mert nem szabad a szocialistáknak örömet szerezni azzal, hogy a papok elégedetlenek helyzetükkel és így még kevesebb energiával tudunk küzdeni a szocialisták ellen. Szükségesnek tartja az egyházi birtokok fenntartását, mert azokból a szegényügynek nagy haszna van.

Máriássy Mihály: A javaslat mellett beszél, helyesli a sokat emlegetett negyedik szakaszt, mert az államnak joga van garanciákat követelni, hogy a papok hazafiasan működnek. A javaslatot elfogadja.

Valódi Borsalino és amerikai kalapok Lengyelnél Piac-**u. 43.**

Asztalos József

Debrecen, Kossuth-utca 4. szám.

A tavaszi idényre raktára érkeztek: Legújabb női ruhakelmék, hozzá való diszek, blouz kelmék. Dolén, zephyr, satin, batist, és **Cosmanosi** kartonok, selyem, és Cachmier kendők, Női és férfi fehérneműek, harisnyák, kozyúk. Saját készítésű paplanok, vászon és kanavászok.

Mérey Lajos előadó röviden válaszol a vita során elhangzott ellenvetésekre és kéri a javaslat elfogadását.

Apponyi Albert gróf kijelenti, hogy a javaslatlal honorálni akarta a lelkesi kar nemes magatartását a nemzeti kérdésekben; így a két év előtti nemzeti ellenállás során is.

A Ház régi becsületbeli tartozása volt a kérdés rendezése és örömmel látta, hogy a javaslat minden oldalról tetszéssel találkozott. Egyesek kifogásolták, hogy az állam terhére rendezték a papok jövedelmét. Erre az a megjegyzése, hogy így történt ez az egész vonalon, ahol jogos és régi igények kielégítéséről volt szó. Államilag rendeztee kérdést már a 48-as idők törvényhozása is. Ő nem kívánja úgy rendezni az egyházi kérdéseket, amiként azt itt Gyarmathy Dezső szóba hozta. Ha a Ház a konfiskációs politikának adna helyet, akkor ő abban a perben távozna helyéről. (Taps.) Sokan kesvesek a rendezésnél megállapított összegeket. Neki az állam képességével kellett számolnia. Reméli, hogy a jövőben az állam pénzügyei nagyobb áldozatokat is megfognak engedni. (Helyeslés.) Kifogásolták azt is, hogy a magyar nyelv érdekeit nem védi meg eléggé a javaslat. Ő tudja a legjobban, akinek kezében az állam összes közművelődési ágai összefutnak, hogy milyen mértékben lehetett a magyar nyelv tudásának követelményét forszírozni. Mindent megtejt, hogy a saját és a Ház aggodalmait e kérdésben megszüntesse és ez sikerült is. (Helyeslés.) Megengedi, hogy pl. Nagy György, aki nagyon hazafias ember, nem elégszik meg a javaslatban foglaltakkal, csak hogy neki több körültekintéssel kell intézni a dolgokat, mint Nagy Györgynek. (Derűtlenség.) Lukács László határozati javaslatát nem fogadja el.

Lukács László: Vártam!

Apponyi Albert: Lukács javaslatára bizonyosság arra, hogy vannak az államban felekezetek, melyeknek tagjai államellenes felfogást tanúsítanak. Ha pedig ez így van, akkor jogosan lehet követelni, hogy védekezzünk ezek ellen az elemek ellen. (Tetszés.) A hitoktatók fizetésének emelése az egyházak belügye. A javaslat igyekszik az összes érdekeknek eleget tenni. Kéri a javaslat változatlan elfogadását. (Eljenzés.)

A javaslatot a Ház általánosságban, változatlanul elfogadta.

A részletes tárgyalás következik.

Az első szakaszhoz Csernoch János ad be módosítást.

Nagy György a lelkesi fizetésnek 240 koronára való kiegészítését kéri.

Lukács László hasonló célu módosítást ajánl.

Apponyi Albert kéri az összes módosítások mellőzését, kivéve Csernoch János módosítását, melyhez hozzájárul.

A Ház ilyen értelemben határoz.

A második szakaszt változatlanul fogadják el.

A harmadik szakaszról

Apponyi Albert jelenti, hogy az e szakaszhoz tervbevetett módosításától eláll, hanem helyette a Kmetty Károly által előadandó módosításhoz járul hozzá.

Elnök: Akkor a miniszter ur most nem szólhat.

Ugron Gábor: A miniszter bármikor felszólalhat!

Elnök: Ne tessék az elnök eljárását megjegyzésekkel kísélni.

Ugron Gábor (ingerülten): Nem megjegyzés volt. Állítás volt.

Elnök (emelt hangon): Mindegy. Nem engedem meg, hogy kritizáljon. Rendre fogom utasítani.

Kmetty Károly: Módosítást nyújt be, amelyben azt kívánja, hogy a miniszter ne adhasson dispencziót azoknak a lelkeseknek, akik nem bírják a magyar nyelvet.

Városi közgyűlés.

Kulturház a Kossuth utcán.

Sok beszéd: szegénység — mondja a magyar paraszt. Igaza van, a városi törvényhatóság színvonalára való vonatkozásban is. Hiába igyekezett a városi párt azon, hogy a csizmásokat kiszorítsa a közgyűlési teremből: a törvényhatóság színvonalát emelni nem sikerült. Az értelmes, okos gazdák közül sokan kiszorultak és helyüket üres fejű kapaszkodók foglalták el. (Tisztelet a néhány kivételnek!)

Csodálatos dolog, hogy rendszeren azon tárgyaknál van csak felszólalás, ahol érdek ül a háttérben. Az elintézetlen, közgyűlési határozatok bejelentésénél bezzeg nem volt felszólalás, pedig lett volna mit megpiszkálni. A csatornázási munkálatokra is csaknem hozzászólás nélkül szavazták meg a hatszázezer korona pótköltséget. Egyáltalában a százazrekkel könnyen dobálóznak.

Elhatározták, hogy a kulturpalotát a színház mellett építik föl. A városi takarékpénztár szervezését bizottságnak adták ki, ami annyit jelent, hogy a dolog nem sietős. A gázgyár kibővítésére is megszavazták a százazreket, de a gáz-árak leszállítására tett indítványt sikerült leszavaztatni a tanácsnak. Az osztalékot tehát még a jövőben sem fenyegeti veszedelem!

Egyéb nem történt.

Felirat a fizetésrendezésért.

Már fél négyre jart az idő, mikor Weszprémy Zoltán főispán megnyitotta a közgyűlést. Bejelenti, hogy önálló indítványa adatott be, miszerint az új szervezeti szabályzat jóváhagyását sürgessék meg a belügyminiszternél és a régi és új fizetések közti különbözetet január 1-től drágasági pótlék gyanánt utalványozzák ki. Szabó Elek polgármesteri titkár felolvasta a polgármester jelentését január és február hónapokról, majd Vecsey Imre főjegyző bemutatta az ügyhátrányjegyzéket, a melyből kitűnt, hogy egész sereg közgyűlési határozat elintézetlen. Márk Endre a Hortobágy-hasznosítás ügye iránt érdeklődik. A polgármester felvilágosításul megjegyzi, hogy a Hortobágy öntözésének ügyében a tárgyalások folynak.

Ezután az új szervezeti szabályzat és a fizetésrendezés ügyében beadott indítványt tárgyalta. Ferenczy Gyula dr. indítványozza, hogy az elnökség küldöttség útján sürgesse meg a fizetésemelés jóváhagyását. Ekli József kérde, hogy a drágasági pótlékot betudják-e a fölemelt fizetésbe? Igen. A közgyűlés az indítványt a pótlással együtt elfogadta.

Zemplén vármegye felirt a képviselőházhoz, hogy az állam Borsiban építtesse föl a Rákóczi-házat és Rákóczi Ferenc fejedelem szülőházát vegye meg. Hasonló szellemű felirattal pártolják. Bars vármegye felirt a t. Házhoz az önálló magyar gyebank felállítására iránt. Hasonló felirattal támogatják.

Még a múlt évben elhatározta a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármestereinek értekezlete, hogy a belügyi és honvédelmi kormányhoz a katonai és beszállásolási törvény módosítása iránt felír. A közgyűlés is így határozott.

Némi vita támadt a magyar városok országos kongresszusát előkészítő bizottság meghívója felett: részt vegyenek-e május 21-én és 22-én a Budapesten tartandó gyűlésen és 200 koronát megszavazzanak-e az egyesület céljaira. A tanács nem javasolja a részvételt. Ferenczy Gyula dr. a tanácsi javaslat ellen szólalt fel figyelemreméltó érvekkel, míg Komlóssy Arthur a részvétel ellen beszélt. A közgyűlés a tanácsi javaslatát fogadta el.

Ezer koronát szavaztak meg a debreceni iparművészeti kiállításra a kereskedelmi és iparkamarának. A főjegyző bemutatta a választott bírósági tagok 1909. évi névjegyzékét. Elhatározták, hogy a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányában a tisztifőügyész helyettese dr. Dóczy Emil alügyész legyen. A város központi választmányába névszerinti titkos szavazás útján tagul választottak: dr. Tóth Emil 103, Csanak János 60 szavazattal. Debreceni Lajos, a városi párt jelöltje 47 szavazatot kapott.

Muzeumi bizottság.

Az új muzeumi szervezeti szabályzat alapján a városi muzeum igazgatójává közfelkiáltással Lőfkovits Arthur választották; a muzeum felügyelő bizottságának tagjai lettek: dr. Ferenczy Gyula, dr. Jászay Rezső, Kertész János, Sesztina Jenő, Kozma László, dr. Megyery Pál, dr. Tüdős János, Török Péter, Komlóssy Arthur és dr. Lőfkovits Márton a városi törvényhatóság, dr. Boldizsár Kálmán, Könyves Tóth Kálmán, Pálffy József, dr. Pap Károly, Öreg János és dr. Sárvány Lőrincz az érdeklődők és szakértők közül. A muzeumi bizottság elnöke Oláh Károly tanácsnok.

Névszerinti szavazással elhatározták, hogy özvegy Kraszula Mátyásné Hadházi u. 11. sz. a házastelkét megvásárolják. A vétel mellett 110, ellene 12 szavazat esett.

Hová épüljön a kulturház?

Ezután a közművelődési ház helyének kijelölése és felépítése ügyét tárgyalták. A jog- és pénzügyi bizottság a Kossuth utcán a Komáromy- és Bészler-féle házak helyén, a tanács a Péterfia végén javasolja felépíteni. Komlóssy Arthur kifogásolja a Péterfia utcai tervet, mert arról szó sem volt; a Hatvan utcai telken kívánja a közművelődési házat felépíteni. Cziffer Nándor napirendről való levételt indítványoz; addig nincs szükség kulturpalotára, amíg 1700 gyermek iskolázatlan, nincs elég dedó, nincs csatornázás és vízvezeték. Márk Endre a Kossuth utcai tervet ajánlja. A színház tűzveszélyes voltát utolsó érvek tartja. Freund Jenő dr. a Kossuth utcai telek mellett érvel.

Személyes kérdésben szólalt fel Cziffer Nándor, majd utána Domahidy Elemér. Élénk derűtlenséget keltett azon megjegyzése, hogy bár ezen helyről (Juhász Ignác út a szélbal első sorában!) szól, nem tesz hasznos indítványt. (Derűtlenség.) A kulturpalotát szabadon, parkirozott tér közepére kívánja elhelyezni. Az eddigi tervek közül egyik sem felel meg. A kórház előtti teret figyetemre méltónak tartja. Nem tesz önálló indítványt, de a szépészeti tekinteteket a közgyűlés figyelmébe ajánlja. Révfi Nándor a Piac utca 85. és 87. sz. telkeken (Harstein és Orbán) javasolja felépíteni. A két telek 300,000 koronáért megszereshető. Lőfkovits Arthur a Kossuth utcai tervet pártolja. Szentesi János a bábaképezde mellett vagy a törvényszékekkel szemben levő Vay-féle telket ajánlja. Csuska István a Kossuth utcai terv mellett érvel.

Matild krém

Jobb arcnak és kéznek azonnal
teherit. Kapható minden gyógyszerárban.

Végül Aczél Géza főmérnök válaszolt az elhangzott felszólalásokra. A kulturpalota céljaira egyik tervet sem tartja alkalmasnak.

Végre szavaztak. A napirendről való levételt, utána pedig a tanács javaslatát nagy többséggel elvetették. Komlóssy Arthur névszerinti szavazást kér. A kérdés fölvetéséhez gróf Dégenfeld József és dr. Tüdös János szólaltak fel. A főispán úgy tette föl a kérdést, hogy az igen-nel szavazók a Kossuth, a nem-mel szavazók a Hatvan utcai tervet fogadják el. A közgyűlés 76 szavazattal 21 ellenében a Kossuth utcai terv mellett döntött.

Városi takarékpénztár.

Ezután a városi takarékpénztár felállítására vonatkozó határozati javaslatot olvasta föl Vecsey Imre főjegyző, amelyet a minap egész terjedelmében ösmertettünk. Szántó Sámuel dr. elfogadja a javaslatot, de kifogásolja azt, hogy a városi takarékpénztár jövedelmét a közigazgatási költségek fedezésére fordítsák. Szentési János felszólalása után egyhangulag elfogadták a javaslatot.

Csak 600,000 K póthitel.

Az általános csatornahálózat kiépítésére 600,000 K póthitelt kért a tanács, mert a megtartott árlejtésen a legolcsóbb Fried és Adorján-ócg ajánlata ennyivel drágább. Cziffer Nándor felszólalása után a 600,000 koronát megszavazták.

Nincs gázár-leszállítás.

Ezután a légszuszogó kibővítése került sorra. A tanács a kibővítésre az idén 170,000, a jövő évre 320,000 kor. kér. Nyiri Ernő dr. indítványozta, hogy a Homokkertbe vezessék be a villamos világítást. Freund Jenő dr. indítványozza, hogy 1910-től leszállítsák a gázárakat. Kifogásolja a gázfény gyöngességét és a villamos ivilámpákat, amelyekben keservesen csaldott a közönség. Ciffer Nándor rövid felszólalása után Debreceni Jenő gázgyárigazgató kijelenti, hogy nincs ellene a gázárak leszállításának, de az 1910. év végéig lehetetlenség, nem lehet a gázárakat leszállítani. A tanács javaslatát elfogadták. Freund Jenő indítványát pedig 36 szóval 26 ellen elvetették.

Az ülés vége este 8 órakor.

SZÍNHÁZ

Ma, pénteken, március 27-én:

János vitéz.

Daljáték 8 felvonás.

HETI MŰSOR.

Vasárnap délután: Rezervisták, bohózat.

Este: Erdészleány, operett.

A tatárjárás tegnap esti előadása korántsem volt olyan sima, mint az operett első előadásai. Itt-ott kedvtelenség futotta át a jelenéseket. Az est érdekesebb mozzanata volt, hogy Nádor Zsigát barátai és tisztelői babérággal s drága kis levélben tekintélyes ajándékkal lepték meg.

János vitéz. Ma este János vitéz, Kacsóh Pongrác magyar daljátéka kerül színre, a címszerepben Rózsa Lillivel, a kire al lehet mondani, hogy a legjobb János vitézek egyike. Iluskát Zsigmond Anna adja, a ki szerencsésen felgyógyult lábujjából. A többi az ismert régi kiosztás szereplői.

Erdészleány. Vasárnap kerül színre ötödször ez a nagy sikert aratott operette, melynek minden előadását telt ház nézte végig. Zilahyné, a ki rekedtségéből már kigyógyult, fokozott jó kedvvel készül az Erdészleány sorozatos előadásaira.

Agyonütötte az édes apját. Verekedésből halál.

Apagyilkosság Hajdunánáson.

Hajdunánás lakosságát tegnap óta apagyilkosság tartja izgalomban. Az apagyilkosság áldozata egy ottani kőműves mester, tettese saját fia, egy asztalos munkás. A gyilkosság ügyében a debreceni kir. ügyészség a vizsgálatot megindította.

Az áldozat, Vetési Gábor hajdunánási kőműves mester, ki e hó 20-án valami dolog miatt összeveszett rabiátus természetű fiával, a huszonhat éves Vetési Miklós asztalosmunkással. A veszekedés hamarosan elfajult, apa és fia bírokra keltek és verekedtek. A fiu a verekedés hevében, hirtelen felkapott egy fejszét és azzal úgy föbe sújtotta édes apját, hogy ez menten eszméletét veszítve, vértől borítva rögyött össze.

Vetési Miklós, midőn édes apját vérbe borultán látta, mint aki jól végezte dolgát, nyugodtan távozott és a házbéliek úgy akadtak rá a szerencsétlen öreg ember vértócsában vergődő testére. Vetési Gábort nyomban orvosi gyógykezelés alá vették, de az orvos már mitsem segíthetett. Öt napi rettenetes szenvedés után tegnapra virradó éjjelen meghalt.

A hajdunánási elöljáróság a véres esetről telefonon értesítette tegnap reggel a debreceni királyi ügyészséget, mely elrendelte a vizsgálatot és Vetési Gábor holttestének felboncolását. Dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos azonnal kiutazott Hajdunánásra a boncolás megejtése végett. A vizsgálóbíróság a boncolással egyidejűleg vizsgálatot is tartott. Kihallgatták Vetési Miklóst, aki beismerte, hogy édes apját verekedés közben fejszével föbe ütötte. A csendesség letartóztatta és a vizsgálat folyik ellene.

Öngyilkos asszony.

Elmetszette ütőerét.

Családi perpatvar miatt.

Ha a házasság nem hozza meg a remélt boldogságot, legtöbbször súlyos dolgok származnak belőle. Az öngyilkosok szomorú listáján jórészen szerepelnek olyanok, kik családi háborúság miatt dobták el maguktól az életet. Tegnap is történt Debrecenben ilyen öngyilkosság. Egy iparos felesége öngyilkossági szándékból elmetszette borotvával balkeze ütőerét és most élet-halál között lebeg a közkórházban, hova a mentők gyorsan beszállították.

Az életunt asszony, Mandel Sándor, József kir. herceg utca 4. szám alatti lakos szobafestő neje, aki kilenc év óta van férjénél. Hét év csendesen, boldogan telt el, de az utóbbi időben a férj teljesen megváltozott. Éjszakánként állandóan kimaradt és nejjével mitsem törődött. Emiatt a szegény asszony elkeseredett és mindennaposak voltak házukban a háborus jelenetek. Az asszony kérlelte férjét, hogy hagyja félbe új életmódját és midőn ez pár nappal ezelőtt is tagadólag válaszolt, elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Sötét tervét tegnap délután végre is hajtotta.

Tegnap délután is kérlelte férjét:

— Hagyj fel ezzel az életmóddal — könyörgött — különben nem tudok veled élni. Engedj el engem magadtól.

A férj továbbra is az maradt, aki volt. Erre a szerencsétlen asszony hirtelen elővett egy zsebébe rejtett borotvát és balkeze erét azzal elmetszette. Következő pillanatban már omlott kezéből a vér.

Mandel Sándor rémulten hívta a mentőket, kik a sok vért veszített, eszméletlen állapotban levő nőt beszállították a kórházba. Állapota nagyon súlyos.

UJDONSÁGOK.

* Megnyílnak az iskolák.

A vörheny és kanyaró-járvány miatt bezárt népiskolák és gyermekóvók március 29-én ismét megnyílnak, miután a járvány szünőben van és újabb megbetegedések csak szórányosan fordulnak elő az utóbbi időben.

* A debreceni munkásgimnázium következő előadását 1909. március 27-én tartja meg a bábaképzőintézet előadó termében. Az előadás tárgya: A nemzeti sülyedés korszaka 58 vetített képpel. Előadó Zalai János dr. Kezdeté este 8 órakor.

* Letört bimbó. Vettük a következő gyászjelentést: Szepesi Szent-Györgyi Király Béla és neje Bohn Margit mint szülők, György, István, Irénke mint testvérek, számos közeli és távoli rokon nevében is fájdalmas szívvel tudatjuk szeretett kis leányunk és testvérünknek, Margitkának f. hó 25-ikén, életének 3-ik évében történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 27-ikén, délután 2 órakor fognak Görbe utca 11. számú házunktól, a róm. kath. egyház szertartása után a Szent Anna utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztesség tételre rokonainkat, barátainkat, ismerőseinket szomrodott szívvel meghívjuk. A béke anyagya öröködjön drága hamvai felett! A temetést Bihary Károlyné tem. intézete rendezi, Kistemplombazár.

* A szabad iskolában ma, 27-ikén, szombaton dr. Horváth Arthur kir. törvényszéki orvos „Az elme és idegbajok okai s azok megelőzése” címmel tart előadást az ipartestület dísztermében d. u. 6—7-ig.

* Adózók figyelmébe. Az 1908. évi hadmentességi díj kivetési lajstromok elkészülvén, az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a értelmében f. évi március hó 28-ik napjától április hó 5-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítetik, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatatos órák ideje alatt bármikor tekinthet meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásaikat a városi adóügyosztálynál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételni nem fognak.

* A helybeli iparos mester urakat tisztelettel felkérem, hogy a volt gazdasági intézetbe járó tanoncokat e hó 29-én, hétfőn délután 5 órakor az iskolába felküldeni méltóztassanak, annyival is inkább, mert e naptól kezdve a mulasztó tanulók a rendőrséghez be fognak jelentetni. Debrecen, 1909. március hó 27-én. Dóczy Gedeon ip. isk. igazgató.

* Eltűnt aggastyán. Nagy József hatvanegy éves napszámos e hó 21-én lakásáról, Csemete utca 21. szám alól nyomtalanul eltűnt. A rendőrség keresi.

Valódi angol és hazai gyártmányu

gyapjuszövetek

legolcsóbb bevásárlási forrás. WEISZ ADOLF Debrecen, Kossuth-u. 1. sz. Ujdonságok naponta érkeznek. Legszolidabb szabott árak. Kézi munka posztók minden színeben.

* A debreceni kereskedelmi beteg-segélyző-egyesület f. hó 28-án, azaz vasárnap d. e. fél 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében tartja évi közgyűlést, melyre ugy a munkaadók, mint az alkalmazottak közgyűlési kiküldötteit ezúton is meghívja az elnökség.

* Tegnap halottak. A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Megyeri Béla László r. kath. 4 éves, Tóth Julianna ref. 4 hónapos, Hadházi Julianna ref. 29 éves, Erdei Pál ref. 79 éves, Nánási József ref. 72 éves, Sopronyi Géza János g. kath. 3 hónapos, Erdei József ref. 64 éves, Kemecsei Sándor ref. 2 hónapos, Fekete János ref. 4 éves, Takács Vilma ref. 6 hónapos, Sepsiszentgyörgyi Király Margit r. kath. 2 éves, Szőke József ref. 13 éves, Varga Imre r. kath. 84 éves, Tarcsai Róza ref. 4 hónapos, Balogh Róza ref. 5 hónapos.

* Elfogták a guti rablógyl-kost? Nehány nappal ezelőtt történt guti rablógylkosság tettése valószínűleg osendörkézen van már. A szatmári csendőrség pár nap előtt elfogta a vasuton Betuker Jánost, kinél sok pénz volt, de ez tagad.

* A debreceni lakáskérdésről. Csütörtök este tartotta meg Pavlovics Károly műépítész a debreceni lakáskérdésről felolvasását, a magyar mérnök építész egyesület által rendezett nyilvános ülésen. Felolvasásában reamutatott a lakás építés elmaradottságának különböző okaira, majd azon módokat jelölte meg külön részletezve a technikai, financialis, adóügyi, gazdasági és művészi szempontokat és utakat, melyek által a kérdés a megoldás felé vezethető. A felolvasás a jövő Debrecen fejlődésének kialakulására sok becses adatot tartalmaz. Reá mutat a városi építési szabályrendelet sok hátrányára, javaslatokat tesz azok mikénti pótlására és a gazdaságos építkezésre ad praktikus tanácsokat. A felolvasást, melyet a közönség nagy érdeklődéssel hallgattott, Uhlarik Béla üzletvezető, az egyesület elnöke nyitotta meg, majd meleg szavakban fejtezte ki elismerését az előadónak, széles látókörű és alapos készülségű munkájáért, majd Stricker felügyelő alelnök indítványozta, hogy a kérdés legközelebbi megvitatásánál felolvasó töltse be az előadói tisztet.

* Fel akarta akasztani az édes anyját. Gócz Sándor és János nevű fia, konyári lakosok az elmúlt év július 6-án, tíz korona miatt kegyetlen dolgot követtek el. Gócz Sándornét, mert ez tíz koronát az ő pénzükből kölcsön adott, úgy elverték, hogy huszonhat napig ágyban fekvő súlyos beteg volt belé. Gócz János annyira ment szivtelenségében, hogy édes anyját kötéssel fel is akarta akasztani. A debreceni kir. törvényszék tegnap ítélték. A férj beismerte tettét, de a fiu, kinek vadházasságban élő nejének adta az öreg asszony a pénzt, tagadta rettenetes bűnét. A tárgyaláson az öreg asszony meghatóan jelentette ki, hogy férje és fia megbüntetését nem kívánja, de az ügyész kívánságára a törvényszék a férjet két havi fogház és a fiut pedig hat havi börtönbüntetésre ítélte.

* Olajfestékek. festő vásznak, ecsetek a legjutányosabb árban beszerezhetők Thaisz Arthur papir-nagykereskedésében.

* Szerbia és a Balkán félsziget katonai térképe 1 K Antalffy Józsefnél.

* A dalegylet vasárnap délutánja. A debreceni dalegylet „Vasárnap délutánját“ f. hó 28-ikán, a kereskedelmi akadémia torna-csarnokában, d. u. 5 órakor a következő programmal tartja meg:

1. Nyitány. Rác Károly és fia zenekara. 2. Hardangeri nászut. (Kjerulf.) Előadja a Dalegylet. 3. Komoly szavalt. Előadja Barabás Ella színművésznő. 4. Kvarlett. (Szerenád: Neske poska.) 5. Vig szavalt. Előadja Orosz Tamás ur. 6. Népdalok, Láoyitól. Előadja a Dalegylet. 7. Orosz románcok. (Bariton szóló.) Előadja Hajnal Arthur ur, zongorán kíséri Mártonfalvy György ur. 8. Hegedű szóló. Előadja Balogh Margit urleány, Elrich József ur zongora kísérete mellett. 9. Lengyelek a csárdában. (Stehle.) Előadja a Dalegylet. Belépti-díj személyenként 50 fillér. Alapító és pártoló tagok — tagsági jegyeiket használhatják. A rendes belépti-díjat csak 3 személyen tul levő családtagjaik után fizetik, — a tagságot igazoló-jegy felmutatása ellenében. — Jegyek válthatók: Csáthy Ferenc ur könyvkereskedésében, a dalegylet működő tagjainál és este a pénztárnál.

* Szerencsétlenség munka közben. A faipari telep részvénytársaság telepén tegnap reggel szerencsétlenség történt. Tóth János 18 éves munkás jobb keze kis ujjának első izületét egy fűrész lecsapta.

* Az Otthon estélye. Miként már jeleztük volt, ma este pont 8 órakor fog az utolsó előtti fillérestély a vasutas otthon saját helyiségében megtartatni. A műsoron közérdekű és tanulságos felolvasás, szavalt, ének, hegedű és zongora számok váltakoznak. A belépti díj 50 fillérben van megállapítva, de a vasuti személyzetten kívül álló egyének csakis meghívó felmutatása mellett léphetnek be. A meghívókat a körgazdai hivatal, vagy a rendező készséggel bocsájtja rendelkezésre.

* Lezuhant a tetőről. A Simonffy utca 30. számú ház udvarán egy leégett istálló tetején dolgozott Erdélyi Ferenc 15 éves fiu. Egyszerre megcsuszott és lezuhant. Fején és balkarján súlyos sérüléseket szenvedett.

* Köszönetnyilvánítás. Megboldogult egyetlen fiam temetése alkalmából a részvét oly mértékben nyilvánult meg, hogy csak ez uton fejezhetem ki köszönetemet, az elhunyt pályatársainak, jó barátainak és ösmerőseinek, kik öszinte részvételt osztottak meg az én fájdalmamat. Külön köszönetemet fejezem ki a máv. Egyetértés dalegylet tisztelt tagjainak, kik közreműködésükkel rótták le a kegyelet adóját. A gyászoló nevében. özv. Tarcsay Jánosné.

* Elveszett csütörtökön d. e. 11—12 óráig, a Margit-fürdő megállótól a fürdőig, karikára fűzött 3 lyukas és egy lapos Wertheim kulcs. A szives megtaláló illó jutalmat kap, ha kiadóhivatalunkban meg tudható címre átadja.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, ösmerősök, jó barátok és a n. é. közön minden tagja, kik felejtethetlen jó férjem, gondos édes apánk, szerető nagy- és dédnagyapánk, néhai polg. id. Erdey Pálnak f. hó 26-án, d. u. 3 órakor történt végzettségételen való megjelenésök által mérhetetlen fájdalomokat enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton hálás köszönetünket. Özv. id. Erdey Pálné Szilágyi Zsuzsanna és gyászoló családom nevében is.

* Felhívás. A közönség figyelmét felhívom a főposta mellett újonnan nyílt női divat-áruház kirakatainak megtekintésére, ú. v. Rózsa Lajos.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jó barátaink, kik felejtethetlen jó fiunk, illetve testvérünk temetésén megjelentek és mély bánatunkat ezuttal is enyhíteni óhajtották, fogadják szives részvétükért hálás köszönetünket. Debrecen, 1909. március hó 27. Polg. id. Deák József és családja.

* Arcképek. A ref. tanítónőképző-intézet végzett növendékeinek Némethinél most kiállított csoport fényképe kedves látnivalója a tanuló ifjuságnak. A sok szép s bájos leányra így koszoruba fonva, a tanári karral együtt remekül sikerült kép és majdan kedves emléke lesz a voltiskolátársaknak. A méreteiben is impozáns s teljesen házilag készült tableaux kivitele eltér a régi sablontól és Némethi József műtermének jó izlését dicséri.

* Nyilvános nyugtatóvány és köszönet. Az iparos tanonciskola téli szakirányu tanfolyamán az arra minden tekintetben érdemesek megjutalmazására a különböző forrásokból származó következő összegek szolgáltak: Debrecen sz. kir. véros ipariskolai alap-pénztárából jutalomkönyvekre 30 K, ugyanonnar a jutalmazási alap kamatjából 4 K 64 fill., a Sáska Károly-féle alap kamatjából 28 K 10 fill., a Debreceni Első Takarékpénztár adományából 10 K, az István gőzmalom adományából 8 K, Biczó Gyula építőmester ur utján az építő iparosok alapítványának egy évi kamatja 25 K, Biczó Gyula ur 5 K, az Ipartestület előjárósága 15 K, Csapos János kőműves mester ur 10 K és a jutalomkönyvek százalékából 2 K 64 fill. Fogadják a kegyes adományozók a tekintetes felügyelő bizottság és a megjutalmazottak nevében hálás köszönetemet. Dóczy Gedeon, iparisk. igazgató.

* A Divatújság főzőkönyve megjelent. Ára 6 korona Antalffy Józsefnél, Piac u. 44. (Telefon 612.)

* Új szabadalom. Poloska-, ruszli- és svábbogár-irtás felelősség mellett. Kiss Gyula és társa Ispotály utca 13. sz. Levélneni megkeresésre megjelenek.

* 60.000 drb. külföldi bélyeg ritkaság érkezett a Harmathy antiquariumba, Fűvészkert u. 14. Kaphatók fél áron.

* Arc-massage főlöszeges Orizol vagy rizsvaj törv. véd. Az éretilen rizs tej-nemű nedvéből készített csodás és gyors hatásu arc-szépítő. Teljesen kisimítja a ráncokat. Egy adag ára 3 korona 50 fillér. Főraktár Magyarország részére: Budapest, Török gyógyszerház, Király utca. Kolozsvárt: Dr. Biró gyógyszerháza. Debrecenben Tóth Béla gyógyszerháza Tisza-palota.

* „Kolibri“ szivarkahüvely! Különleges szopókával. Ragaszték mentes. Nikotin mentes. Kellemes ízű. *Feltétlenül izlelje meg mindenki!* Kapható Harmathy hüvely különlegességek főraktárában Fűvészkert utca 14.

* Elegáns női és leány sapkák nagy választékban, Lengyel Samu kalap és uri divat üzletében, a Dréher mellett.

Az izraeliták új imaháza Debrecenben.

Az izr. hitközség segéd-imaháza.

A millenium évében épült s az országban mindezideig legmonumentálisabb, pompás imaház a debreceni izraelitáknak már is szüknek bizonyult nagy ünnepek alkalmával. Ezért a hitközség nemrég megválasztott elnöke, dr. Balkányi Miklós első köteletségének tartotta új imaház emeléséről gondoskodni anélkül, hogy ez a hitközség anyagi túlterhelését idézné elő.

Nagyon szép barna, fekete fél és egész cipők érkeztek, mesés olcsón árusítatnak

Glück Ede

üzletében, Piac- és Kossuth utca sarkán Kistemplommal szemben. Telefon 602. sz

A pályázati felhívásra 8 pályamunka érkezett be, melyek közül az előjáróság kettőt talált kivitelre alkalmasnak s az összes pályamunkák szakszerű és alapos leírását tartalmazó jelentést osztott ki a képviselőtestület tagjai között, kik véglegesen fognak dönteni.

Az új imaház a hitközség székháza és iskolája közti területen fog felépülni. Az elfogadott tervek szerint nemes egyszerűségű, mintegy két emelet magasságú lesz az új imaház, melynek felépülte után meg fognak szünni a nagy ünnepeken eddig előfordult akadályok.

Riadalom a Piac utcán

Elragadt kocsi.

Kidöntött utcai gázlámpa.

Csütörtök este hat és hét óra között nagy riadalom volt a Piac utcán, ahol a korzón szorongásig sétáltak. A riadalmat az okozta, hogy egy sütőiparos kocsiját a beléfogott ló elragadta és fékevesztett iramvágatással vonszolta végig a Piac utcán; nekiütközött egy utcai gázlámpának, mely ennek következtében teljesen kidőlt.

A kocsi, melyet a ló elragadott, Schneider Mihály Piac utca 64. szám alatt lakó sütőiparos tulajdona. Csütörtök délután süteményeket hordtak ki. A kocsi elébe egy fiatal csikót fogtak, mely még sohasem huzott terhet. Így történt aztán, hogy a tüzes véru csikó az utca zsbongó zajától megbokrosodott és a Nagytemplom előtt elragadta a kocsit. A bakon ifj. Schneider Mihály ült, ki hiába huzta a kantárszárát, mert a megbokrosodott csikót nem volt képes megfékezni. A csikó végig a Piac utcán vonszolta a kocsit, melyet az 58. számú ház előtt egy gázlámpának nekivitt. A gázlámpa teljesen kidőlt és csörömpölve hullott a kövezetre. Ekkor a kocsi is felborult és ifj. Schneider Mihály elterült a kövezeten. A csikót ezután sikerült megfékezni és hazavezették.

Az esetről, mely nagy népesödületet és riadalmat keltett, értesítették a mentőket, kik gyorsan kivonultak, de ifj. Schneider Mihály sérülése jelentéktelen s kórházba szállítását feleslegesnek találták.

TÁVIRATOK.

Elkerülhetetlen a háboru.

Késő éjjel jelenti tudósítónk telefonon, hogy Bécsből nyert, megbízható értesülés szerint a helyzet megint rosszabodott, úgy hogy elkerülhetetlennek tartják a háborút.

Csupa kétszínűsködés a diplomácia játéka. Pétervárt, Londonban és Belgrádban semmi sem történt, ami a helyzet tisztázására vezethetne. Az orosz jegyzék, amelyben az annexiót helyes tudomásul venni, csak arra való, hogy Oroszország a felelősséget magáról elhárítsa.

Londonban ma új és éppen nem örvendetes tény merült fel. Anglia az annexió elismerését a Szerbiával való megegyezéstől teszi függővé. Anglia vonakodik Oroszország jegyzékéhez hozzájárulni és nyugtatást és biztosítékot követel arra, hogy a monarchia nem támadja meg Szerbiát. Anglia, Svájc, példájára semlegessé akarja tenni Szerbiát, de erre Szerbia sem törekszik, mert akkor mostani határain túl nem terjeszkedhetne. Anglia mindenáron európai konferencia elé akarja vinni az annexió dolgát amibe azon-

ban a monarchia úgy sem megy bele, azon elvi okokból, hogy ehhez Európának semmi köze, mert a török egyezményvel ez a kérdés végleges elintézését nyert. Szóval a bonyodalom nem tisztázódott és a diplomácia kétszínű játéka nem tarthat már sokáig.

Párisból is azt jelentik, hogy a helyzet változatlan, de remélik, hogy Grey és Aehrenthal közt megegyezés fog létrejönni a formulára nézve.

Belgrádból jelentik, hogy György trónörökös lemondása is mindinkább csak komédiának bizonyul. Sándor herceg nem akarja vállalni a trónöröklés jogát, a trónöröklésről való lemondása pedig nincs is semmi alkotmányos alap és intézkedések, éppen ezért már lépések is történtek a lemondás visszavonására. A döntés most a királyon áll. A trónörökös lemondása különben sem javított a helyzeten, mert Szerbia, míg a nagyhatalmakat a háta mögött érzi, nem is gondol komolyan a leszerelésre. Erre mutat az is, hogy a hadi készülődések szünet nélkül folynak.

Osztályosorsjáték.

Budapest, márc. 26. Az osztályosorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 15.000 koronát nyert: 41834. 10.000 koronát nyert: 71617. 5000 koronát nyertek: 56547 60637. 2000 koronát nyertek: 3890 6293 7690 9028 14441 23323 28049 35769 39898 43186 48032 49492 50209 50855 57944 66646 71994 72615 74979 91895 92722 98705 99237 100224 101217 106247 107703 116042 118187 120012 124871 124930. 1000 koronát nyertek: 1108 1306 1506 5413 6023 6198 7545 13760 14400 17421 17743 17892 18155 18170 18496 22100 22329 24577 29150 31494 35411 36779 36858 43502 43818 44479 46187 51533 52385 56216 60167 66643 67550 69548 71329 73793 74348 77839 77997 85080 85291 87374 89880 95632 99324 99904 102526 103332 105240 112985 115904 116446 118660 121514. 500 koronát nyertek: 2312 5090 5303 5616 6172 6750 11041 12872 12902 14617 15660 15896 18931 20919 20943 22555 24408 28112 32063 46510 39003 39993 41370 41656 43820 48958 49473 49479 50726 51221 51242 52853 53440 53862 54977 55221 55521 55859 57454 60694 66451 67053 67291.

A Paul Péter és neje tulajdonát képező Apaffy utca 147. számú ház.

Nagyon természetes, hogy a **NAGY LAJOS** Csapó utca 13. szám alatt levő hirdetési nagyvállalata útján!

512

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy e hó 18-tól kezdődőleg hat heti időtartamra egy 20 fokos barna idénysört,

Dréher-féle Szent-János sör

elnevezés alatt hozunk forgalomba. Ezen sör a bajor sörok módjára és azok minőségének megfelelőleg van főzve.

Debrecenben kimerve kapható a következő urak helyiségeiben:

Hauer Bertalan „Royal” szálló.

Otto Sándor „Vasuti” vendéglő.

Márkus Jenő „Dréher”-féle sörcsarnok.

Rosenberg Adolf és Fia „Frohner” szállóda.

Ugyanezen sör hordóként és üvegezve ottani főraktárunkban Aron Miksa úrnál kapható

Teljes tisztelettel: Dréher Antal serfőzdei Részvénytársaság.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Meglepő szép tavaszi újdonságok érkeztek női divatkelemben — Voile de laine selyem szövetek ruha vásznakban.

„Óriási választék napernyőkben!”

Apró hirdetések.

CSAPÓ utca 11., a legforgalmasabb helyen, üzlet-áthelyezés végett, helyiség kiadó; értekezhetni Leitmann Izidornál. 280

SZENT ANNA 39. szám alatti lisztkereskedés haláleset miatt kiadó vagy eladó.

A leghathatósabb reklám

a szép és izlőses nyomtatvány.

Előkelő üzletnek csinos nyomtatványa legyen s illet szállit jutányosan

MIHÁLY SÁMUEL

könyvnyomdája Debrecen, Főter 30. sz.

Számlák, körlevelek,

cimkártyák,

árucimkék, levélpapírok,

s mindenféle üzletben és irodában szükséges **nyomtatványok** jutányos árral és csinos kivitelben. 521

SZÖNYEGEK,

jutta, spárpa, hollandi, kiddermönster, tapasztry, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek és eröppek, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat- vászon és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca I. sz.

Alapították 1841. évben.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a „DEBRECENI ÚJSÁG” részére a kiadóhivatalban, Lamprecht-ház, Piac-u. 42

Az Első Debreceni Hirdetési Nagyvállalat tulajdonosának.

Tek. Nagy Lajos urnak
DEBRECENBEN.

A Debrecenben, Eötvös utca 3. szám alatt levő házastelkünk eladása érdekében kifejtett tevékenységéért fogadják elismerésüket.

Sajószentpéter 1909. március 24.

Dr. Orbán Józsefné,
Dr. Baconi Lajosné.

467

Arverési hirdetmény.

A Takaré- és Hitelintézet r.-t. zálogházában 1908. év október havában elzálogosított, illetve 1909. január hó végéig lejárt 15178 sz.-tól 16941 sz.-ig arany, 11730 sz.-tól 13056 sz.-ig egyéb ingó zálogtárgyak, közül azok, amelyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabítottak, nem április hó 7-én, mint a folyó hó 24-iki számban hirdelve volt, hanem 1909. április hó 15-én, délután 2 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az igazgatóság.

Kazár Jenő

üveg, porcellán, lámpa és kőedény raktára,
Debrecen, Hatvan-u. 4.

A mai kor igényeinek megfelelő áruimat rendkívül olcsó árakban ajánlom, ugymint kávés, teás, mocca, ebédlő- és moszdókészletek, sörös, boros, vizes és likőr készletek. Majolika és üveg befőztés-készletek. Független- és asztalilámpákat. Kávéházi és vendéglői edények és poharakat. Diófa tukrók, képerkeretezéseket és épület üvegezési igen olcsó árakban készítek. Jöminőségű gázharisnya 40 fill. Tanuló felvétetik. 349

!1909!

Tavaszi ujdonság.

Rózsá c. v.

Legnagyobb női felöltő és Kalap Áruház Debrecen **Kistemplombazár.**

Divatos tavaszi	Paletó	12 k.	feljebb.
"	Raglan	10 "	"
"	Alj	5 "	"
"	Kimona	12 "	"
"	Leány gallér	5 "	"
"	Női kalap	5 "	"

Modell kalapok, pongyolák, blousok leányka ruhák, sapkák, bébék rendkívül olcsó árak mellett.

Saját műhelyünkben mértékvállalat!

Vasutasoknak különösen alkalmas

Homokkert I-ső járás 19-ik számú **szőlő eladó.**

Előresze két szép háznak felépíthető melyeknek végében szép beültetett szőlő marad
Értekezhetni lehet Kandia-utca 9. szám.

Felhívás.

A Hatvan-utca végén levő Lóvasuti telepen 3 éves vágású száraz tűzifa felvágva 5 mm. vételtől feljebb 2 kor. kisebb vételnél 2 kor. 10 fill. Nagyobb vételnél a város hivatalos mázsáján lemázsálva. Kapható köbméterenként 8 K 50 fillér.

Telefon 625. sz. 472

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására adni, hogy Debrecenben,

Darabos-u. 28. szám alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő angol és francia

Női ruha készítő divattermet

nyitottam. Ahol is elvállalom ezen szakmába tartozó összes munkák készítését a legrövidebb idő alatt s

olcsó árak mellett.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

vagyok mély tisztelettel

Várady József

női-szabó. 515

Máthéi János

Légszesz és vízvezeték vállalata
Debrecen, Péterfia-u. 19.
Telefon szám: 321.

Légszesz, vízvezeték, angol closet, csatornázás, szivattyu, a legmodernebb fürdőberendezési, gőzfűtési, központi vízmelegítő készülékek, erős horgony lemezből, saját készítésű többféle faconn fürdőkádak és kőagyag csövek raktáron; épület bádigos munkák jótállás mellett és minden e szakmába előforduló javítások **szakszerűen, gyorsan s jutányosan eszkhözöltetnek.**

Házi asszonyok figyelmét

ne kerülje el a már elismert híres

hajdusági Kuglóf

egészségi megrendelés, mely élesztő nélkül készítenőd, egy adag ára mely hat személyt kielégít utasítással együtt 1 korona. Főraktár és szétküldés.

Alt Károlynál Náduvvaron.

Megrendelés utánvétellel: Esetleg pénzbeküldése esetén is portómentes, 5 csomag vételnél szintén portómentesen küldendő bárhová.

Kész fehérneműek,

vászon, sifon és batizst női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsószoknyák, sima- és himzett kész ágghuzatok, selyem lüster és cloth alsószoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók, hálóingek, gallérok, kézelők, ezakkendők, divatszékendők.

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon és sifonraktára
Debrecen, Rózsa utca 1. sz.
Alapított 1841. évben.

Elado birtok.

Szabolcsvármegyében, Levelek-Magyon (a Kende Sándor-féle) 1150 kat. hold jöminőségű

homoki birtok.

80 hold dohányengedélylyel, a birtokhoz tartozó s 720 Hl. szeszkontingest élvező, elsőrendű gépekkel felszerelt

mezőgazdasági szeszgyárral

és olajmalommal együtt kedvező feltételek mellett

eladó, esetleg bérbe kiadó.

A birtokon modern uri lakás és megfelelő gazdasági épületek vannak. Vevő 345.000 koronás 4³/₄ %-os amortizációs kölcsönt átvállalhat. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos:

A Debreceni Első Takarékpénztár.

Apróhirdetések.

AJÁNLAT.

- DIVATOS** zsinór minták előrajzolható Füstös Jenő előnyomdájába Csapó utca 11. 278
- BUTOROZOTT** szoba csinos kiadó, Szent-Anna utca 58. 232
- KOHN HERMANN** Hatvan utca 17. Részletáruházában. igazán gyönyörű tavaszi áruk kaphatók heti vagy havi részletfizetésre. 221
- KIADO** garzon lakás Batthyányi utca 14. 213
- MODERN** hajviseletekhez, drótbetétek, loknik, frizettek, krepek, hajfonatok, parókák jutányosan kaphatók Boczán Ferenc fodrásznál Hatvan utca 2. Kihullott haját veszik. 101
- VIZVEZETÉK** és világítási munkákat a legelőnyösebben és a legmegbízhatóbban készít Fülöp és Nagy világítási vállalata. Darabos-utca 27. Költségvetés tervezet díjtalan.
- KÁVÉ** pörköldé villany erővel a legjobb zamatos kávék, kívánatra a kávé pár perc alatt meglesz pörköelve ingyen. Kávé Király Dégenfeld tér. 796
- ÉPÜLET** bádogos munkákat a legpontosabb kivitelben legolcsóbban készít Fülöp és Nagy Darabos utca 27. Költségvetés tervezet díjtalan.
- KEVÉS** pénzért sokat lehet vásárolni a Klein Testvérek rőfös üzletében Csapó utca 17. sz. óriási raktár. 35
- PÖRKÖLT** kávé különlegességek villany üzemi kávé pörköldé a kirakatban, Félegyházy Jánosna Piac és Miklós utca sarok. 36
- 24 krajcár egy méter jó mosó delin, 1,95 krajcár 140 cm. széles gyapjuszövet Benyáts Emilnél, Főter. 1082
- BROWNING** pisztolyok és mindennemű fegyverek részlet fizetésre kaphatók a Schwartz féle pipaüzletben a városházával szemben ügynökök felvételnek. 1078
- 28 krajcárba kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejelése Benyáts Emil harisnyakötő iparvállalata. 1083
- VILÁGHIRŰ** Martell Cognac J. & F. Martell egyedüli töraklár Váray József kereskedésében városi új bérház sarkán. 1064
- KÖLCSÖN** furdókádak minden formában kaphatók Kiss Ignác bádogosnál Piac utca 34. szám. 1054
- FEDÉLCSERÉP** hornyolt és közönséges porland és románcement Fülöp és Társa mésztelépén Homokkert utca 121. és Hatvan utca 9. kaphatók. 998
- MINTEGY** 50 féle csemege, muskotályok és borszóló őszi vágású sima vessző kapható Pállfy Gábor, Atilla-tér 1. sz. 932
- FESTÉKES** hordók körülbelül kétszáz literesek, olcsón eladó Arany János utca 47.
- A **LEGDIVATOSABB** blousok, alsó szoknyák, kötények, női és férfi fehéreneműek, zsebkendők, gallér védők, gyermek berliner kabátok, sapkák, fejkötők, lezállított áron beszereshetők Márton Gyula divat és rövidáru üzletében Piac-u. 9. Bika szálló mellett. Ujharisnyák kötése és fejelések elfogadtnak. 926
- PLISSÉROZÁST** legújabb divat szerint szépen gzsoran készít Gerzsánné Arany János utca 35. szám 275
- CSOMÓS** nyírágseprük gazdaság és gyárak részére legolcsóbban, udvari vesszőseprüt 10 drb. vételnél 12 kr. csírok seprük 10 kr. 1 lt. ó bor 24 kr. Glück, Péterfia 76. szám. Telefon 43. 621
- KÉZÜGYESÉG** GEL bíró gyári lányok állandó munkát kapnak József kir. herceg utca 36. 256
- RENDES** vasalónő ajánlkozik házakhoz. Cim Berek utca 10. vagy a 10-ik kávéssátor. 258
- JOGSZIGORLO** ügyvédi irodába ajánlkozik. Cim Osváth Lajos jogszigorló, Erkeserü (Biharmegye.) 249
- BURGONYA**, Hópehely és Imperátor vagonként valamint kereskedőknek mázsánként házhoz szállítva kapható. Honig, Vár-utca. 278
- HÁSZNALT** butorokat veszen, használt butorokat elad Tibayné Kossuth utca 41. 261
- CSAPO-U.** 22. egy nagy üzlethelyiség berendezéssel együtt május 1-re kiadó, értekezhetni Hirschfeld bürözületébe. 264

GOUWERIROZÓ. Gerzsánné a városból elköltözött. Párisi és berlini divatujdonságok, francia szoknyáknak modern gőzüzemű gouwérozó, plisirozó intézetet nyitottam Csapó-utca 63. alatt Iklódy Jánosné. 262

KERESLET.

- EGY FIATAL** fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre felvétetik Nagy Imre utódánál. Arpad-tér 5. 212
- EGY** jó családból való leány szerény igénnyel irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 1089
- JÉGSZEKRÉNY** kerestetik [megvételre. Dézsy János, Hajdubagos. 250
- KÉRESEK** megvételre vagy bérbe egész jó karban levő zongorát Kálmán Lajos Pannónia kávé. 257
- FÜSZERKERESKEDŐ** segéd azonnal felvétetik Fritsch Károlyhoz.
- KÉT** ügyes varró leány felvétetik Péterfia utca 18. hátul az udvarban. 276
- HÁZMESTER** felvétetik Barna utca 2. 274
- EGY** fiatal fűszerkereskedő segéd felvétetik Kovács Lászlónál a Bábaképezde mögött. 265
- JÓ** megjelenésű, ügyes fűszerkereskedősegéd, ki már nagy üzletekben volt, állást keres. Cim a kiadóban.
- BORBÉLY** segéd azonnal felvétetik Csapó utca 105. szám. 266

HÁZMESTERÜL és minden konyhakerti és házi teendők végzésére fizetés mellett azonnal felvétetik idősebb gyermektelen házaspár esetleg magános férfi a Péterfia utca 72. sz. háznál. Jelentkezni délután fél 2—2 óra között. Házasársaknál férj és feleség együttes megjelenése kívántatik. 267

ELADÁS.

- JÓ** forgalmu sütőde május 1-re kiadó, vagy házal együtt eladó, nagyszabásu kenyér gyárnak is megfelel. Cim a kiadóban. 237
- BÖLDÖG** kert I-ső járás a Makai Mihály tulajdonát képező szőlő föld a várad utcai sorompóval szembe 23 ház teleknek 300 négyszögölenként, vagy együtt is eladó, olcsóért, értekezni lehet ott helyben. 112

TOMPA MIHALY UTCA 10-dik szám két új ház a bábaképezde mögött, előnyös feltételek mellett eladó. 1050

BOCSKAYBAN egy nyilas szőlő a megállóhoz közel eladó, értekezhetni Kossuth utca 29. emeleten. 253

FÜSZERÜZLET berendezés jutányosan eladó. Értekezhetni Baross utca 20. 255

GYÖKERES szőlővessző, fehér és piros, Chaselas, Kövidinka, Ezerjő, Erdei egy éves, szépen fejlődött eladó Geréby Pálnál Deák Ferenc utca 13. 259

MODERN hálószoba mahagóni fényezett eladó, Nyil utca 135. Szombathy, műasztalos. 263

ELADO keveset használt kerékpár Paocsirta utca 19. 268

8 DARAB jó karban levő ablak teljesen felszerelve eladó Kis Debrecen vendéglőben. 268

VENDÉGLŐ jó forgalmu azonnal eladó Bocskai tér 8. 272

VASÁRNAP eladók Eötvös-u. 85. háznál permetező, ültető furók, egrikapák, két kocsi-lámpa, százkilogrammos mérleg, Záros teljes edények, revolver, tyukól. 271

CIMBALOM pedálos, sürgős elutazás végett azonnal eladó. Cserepes utca utca 11. 273

ELADO vagy bérbeadó házak, eladó a Széchenyi utca 50. sz. ház 35000 kor. Arany János utca 59. sz. 30000 kor. és a Tócskert II. jár. 60. sz. kis ház 2000 koronáért, illetve évenként 4500 koronáért bérbeadó. Ettekezhetni Arany János utca 59. 277

Szakképzett irodai munkaerőket: mérlegképes könyvvezetőket, gyorsírókat, gyönyörű írásu levelezőket, gyors számolókat lelkiismeretesen kiképez, előkelő cégeknek ajánl!

Zalai Márk tanár

3 havi könyviteli szaktanfolyama felnőttek számára. Kezdeté apr. 3.
Beiratás naponta 10—12-ig (József kir. hg. utca 42. sz. udvarkerti lakás). Tandíj 60 korona.

Ha jó kávé akar inni,
Mi valóban élvezet;
Kávé Király kávéjából
Ilyet mindig készíthet.

Kávé Király Dégenfeld-tér.

Gyümölcsfák.

Kiváló szép dus gyökérzettel 2—3 éves koronával. minden talajban biztosan megerednek. Almafák 16 legjobb faj. Körtefák 12 legjobb faj. Szilvafák boszniai bercencei Cseresznyefák, Meggyfák, Birsalma magtörzsű, 1 drb. 1.60—2 koronáig. Kajszinbarackfák, Ózibarack fák, Magas törzsű pöszméte. I. rendű, kiválóan erősek, darabja, 1.20 fillér, 10 darab 11 kor. 100 drb. 100 kor. II. rendű gyengébb, de egészséges szép koronával darabja K 1. — 10 drb. 9. 100 drb. 80 korona. Rózsák 2 éves nemesítés, edzett erős koronávat 10 drb. 18 korona. Kontsek Géza kereskenelmi kertészetében, minták megtekinthetők a Kossuth-utcai üzletben.

Nagy Lajos hirdetési Nagyvállalatának Irodája Csapó-u. 13.

Igazán csak az örülhet, aki olcsó pénzért vehet magának egy jó kis házat! Ime ajánlok én kettőt a Tócskert-kertben!

Nagyon olcsó!

A Tócskert itt van a Hatvan utcai kisállomás háta megett, igen közel a város alatt, csaknem a városban! És mily felesleges levegő! Kényelmes nagy udvarok!

Az egyik ház a legelső utcában van 7. szám alatt, óriási nagy telek és van az udvarban 4 lóra való istálló is. Az épület cserepes, 2 szoba, konyha és sertésöl. Ez a ház a Bartha örökösöké, osztzkodni akarnak és ezért kénytelenek potom 1700 frtért odaadni annak, aki a foglalót legelőbb beviszi a

Nagy Lajos irodájába.

A másik ház, melynek ára 2300 frt. a nyílt- és kövezettországuatra néz, tehát a fő fronton van, a Kotulán Józsefné asszony tulajdona. (Ahonnan azok a gyönyörű fajtukok szoktak kijárni). A házszáma ezen háznak 28. De nagyon könnyű megtalálni, mert éppen a Balla-féle fűszeres bolt mellett van. Szép nagy telek, szabályos négyszögben fekszik, területe 425 négyszögöl. Az épület egyszerű ugyan, de van rajta 2 szoba, konyha, spájz, sütőkemence, pince, félszer, góré és sertés öl.